

Recull de manifestacions wilderianes

(...).Després Freud va venir al menjador mirant fixament la meua targeta de visita. Em va dir: "És vostè Herr Wilder?". Jo li vaig respondre: "Ja woll, Herr Professor". Em va dir: "Treballa per aquest diari?". Li vaig respondre: "Ja woll, Herr Professor". I em va dir: "La porta és allà". Em va engegar perquè detestava els periodistes. En canvi, quan torno a pensar en allò, fins i tot admetent que no és graciós que t'engeguin, m'estimo més que m'engegui Freud abans que tenir llargues i íntimes discussions amb qualsevol altre en termes més amistosos i bevent xampany. ¡És un honor haver tingut una relació, del tipus que sigui, amb Sigmund Freud!".

"Jo no vaig tenir problemes amb Monroe; era Monroe qui tenia problemes amb Monroe. Tenia moltes de dificultats per concentrar-se, quasi sempre hi havia alguna cosa que la corcava, dirigir-la era com arrabassar queixals. Però quan acabaves amb ella, encara que havies arribat a les quaranta o cinquanta preses, i havies aguantat els seus retards, et trobaves amb alguna cosa única i inimitable".

"(...).Hi ha casos particulars: *Irma, la douce* funcionà bé a totes parts menys a França. Però jo era totalment conscient que cap francès podia acceptar Lemmon com a policia. És com si Fernandel prengués el lloc de John Wayne a un western".

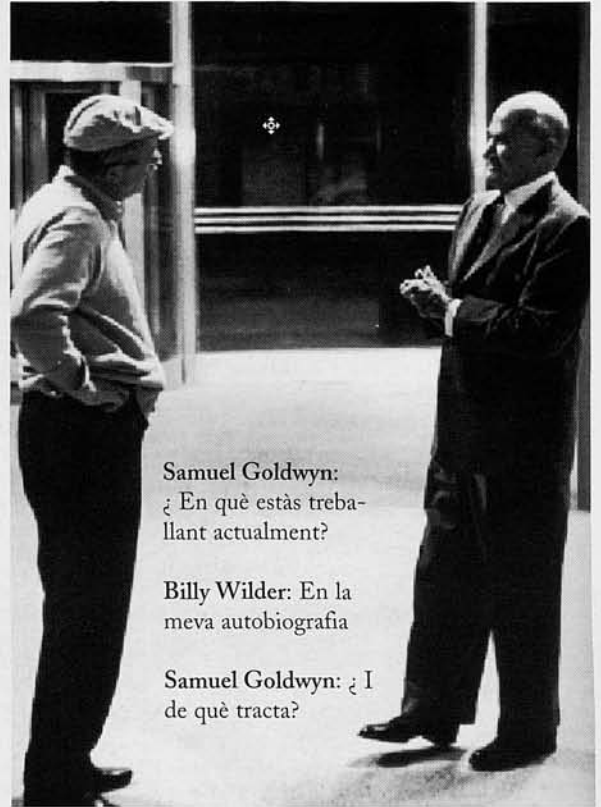
"Lubitsch mai apareixia en els títols de crèdit com a guionista, però era el millor que hagi existit. Inventava més coses i escrivia millor que tots els que estàvem acreditats. Veure el seu esperit de treball era per a mi un gran honor i una gran esperança. Perquè, realment, i no utilitzo aquesta paraula a la lleugera, era un geni".

"(...).Ford, tal vegada el millor director del cinema americà, utilitza una sola panoràmica a *The Stagecoach*. Però és sorprenent perquè no havia gastat les seves cartes. La diligència descendeix la vall. La càmera està molt lluny, fa una panoràmica de tan sols cinc graus i es veu la cara d'un

indi. És una basa magníficament jugada, una punyalada dramàtica. Alerta, això no vol dir que no tingui estil. Ford no fa fotos de carnet, però amaga la seva tècnica".

(referent a *Sunset Boulevard*): "Quan vaig haver de rodar la seqüència de l'enterrament del ximpanzè, el decorador, completament astorat, em va demanar com s'havia de fer. Jo li vaig respondre: "Han de ser els funerals clàssics, habituals d'un ximpanzè mitjà de Holly-wood". També em preguntaren si es tractava de l'antic amant de Norma Desmond, el lloc del qual l'acaba d'ocupar William Holden. Vaig respondre que sí, és clar, és exactament això, però ja veu, vaig esser discret i vaig mostrar un petit ximpanzè i no un enorme orangutan".

"Érem a Berlín i rodàvem *One, two, three*. Ens convidaren a un cine-club de Berlín Est, Die Mödel. Després de la projecció de *The apartment*, van trobar la pel·lícula meravellosa, mostrava perfectament la depravació del sistema capitalista i com un home, per fer avançar la seva carrera, utilitza mitjans innobles, com fiar la clau de casa seva. Em digueren que era el típic dels Estats Units, de Nova York. Jo els hi vaig respondre: "Una història d'aquestes pot passar a qualsevol lloc, no tan sols a Nova York, sinó també a Estocolm, Buenos Aires, a Tòquio. Però he d'admetre que no podria tenir lloc a Moscou". Estaven molt contents que allò no pogués passar allà. Llavors vaig dir per què: "A Moscou ningú podria donar-te la clau del seu

Samuel Goldwyn:
¿ En què estàs treballant actualment?

Billy Wilder: En la meua autobiografia

Samuel Goldwyn: ¿ I de què tracta?

apartament per fer-hi l'amor amb una dona, perquè quan entrassis et trobaries amb les altres sis famílies que viuen en el mateix lloc". Això no els va fer gaire gràcia".

"(...). Però no puc estar d'acord amb la gent que fa trucs insensats per a *épater le bourgeois*. Una pel·lícula és una història que contes, una atmosfera que crees i, si hi introdueixes elements estranys, que criden l'atenció, destrueixes la narració. Ha d'oblidar-se que hi ha un director, un director de fotografia, ha de fluir naturalment. Si veu les grans pel·lícules de Griffith, Ford, Lubitsch, Capra, Renoir, totes estan filmades amb elegància i simplicitat, sense aquells números de mag que trobo repugnants. El 80% del que fa el senyor Jean-Luc Godard es purament per donar-se importància a ell mateix, perquè se'l tracti de *metteur en scène* o d'autor, però Truffaut, Louis Malle o David Lean no ho farien mai. La claredat i l'elegància no són, a parer meu, una cosa antiquada. La resta és diletantisme". ❖ ■

Drets: Robert Mulligan, William Wyler, George Cukor, Robert Wise, Jean-Claude Carrière i Serge Silberman.
Asseguts: Billy Wilder, George Stevens, Luis Buñuel, Alfred Hitchcock i Rouben Mamoulian.